

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

KOMMISSIE VAN REDAKTIE :

Ds. G. Blom, Meerkkerk; Ds. H. C. van der Ent, Katwijk aan Zee; Ds. R. Kok, Soest; Ds. H. van Leeuwen, Elburg; Ds. D. Slagboom, Barendrecht; Ds. M. C. Tanis, Slidrecht-Centrum; J. van Heteren, Slidrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

REDAKTIE :

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
Meerkkerk. Telefoon 01837 - 357

ADMINISTRATIE :

Joh. van der Lee, Kwartelstraat 74, Alphen aan Rijn, telefoon 01720 - 73814, postrekening 70.43.50, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen aan den Rijn.
Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,20 per mm. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

Maar wij hebben de zin van Christus

1 Corinthhe 2 : 16b

2

In de zin van Christus is:

- 1e. uw levensbeginsel
- 2e. uw levenskracht,
- 3e. uw levensvreugd.

En zo is in de zin van Christus niet alleen uw levensbeginsel, doch ook :

2e uw levenskracht

Het was de zin van Christus de wil Zijns Vaders te doen tot stichting en uitbreiding van Zijn Koninkrijk. En dat was spijs voor Zijn ziel. Hij was Zijn God en Vader in alles gehoorzaam en dat tot in de vloekdood des kruises. Heeft uit liefde tot de wil Zijns Vaders Zijn oor laten doorboren. En dat deed een slaaf uit liefde tot Zijn heer, doch Christus was de Vader gehoorzaam met Zijn lijdelijke en dadelijke gehoorzaamheid en dat tot bevrijding van de straf en tot verwerving van het recht ten eeuwige leven. En hebben wij de zin van Christus, dan is dat de zin der gehoorzaamheid om vanuit die bron levenskracht te bekomen. Was het, toen Hij u te sterk werd, niet de vraag van uw hart: „Heere wat wilt Gij dat ik doen zal?” En daartoe klonk de stem van de grote Koning u in de oren, wat uw hart in nam voor Hem. Met de hartelijke overgave aan Hem is uw oor doorboord, is Zijn dienst u een liefdedienst en een zalige dienst geworden.

Door standvastig te gaan in de zin der gehoorzaamheid, bekomt het hart er steeds meer vermaak in, zodat de redeneringen van het ongeloof, de listen van Satan en de zuigkracht van ons verdorven bestaan, er door worden teruggedrongen. U komt er sterker door te staan in de Heere, en dat is voor de zin der gehoorzaamheid van grote betekenis, om zo gewapend te staan tegenover de influisteringen van Satan.

Christus drong met de zin van Zijn zien door dedonkerste wolken van het oordeel heen, toen Hij Zijn ogen ophief naar de hemel, om Zijn Vader aan te spreken, bij de aanvang van Zijn hogepriesterlijk gebed. Want Zijn zien was als waarachtig mens, zijnde zonder zonde, ook ten volle een geestelijk zien. Zijnde in het geloof, steeg Hij met Zijn geestelijk zien op tot Zijn God in de hemel, kwam Hij in Zijn Goddelijke tegenwoordigheid. Al was Hij onder de vloek van Gods toorn die was in de daad der ongerechtigheid door toerekening, zo was Hij toch met de liefde van Zijn ziel aan Zijn God verbonden. En zo wij daaruit mogen leven in het geloof, is ons oog door of in dat geestelijk zien van Christus, op de Heere gevestigd, al zijn onze ogen lichamenlijk gesloten in het gebed. En zo hield Mozes in het geloof zich vast aan het bevel des Heeren. Op al de duistere wegen van Gods voorzienigheid, was het „als ziende de Onzienlijke.”

Maar wordt het vasthouden aan het bevel des Heeren verzwakt, dan blijven we niet in de beleving van het geloof,” als ziende de Onzienlijke.” Laat ons in afhankelijkheid van Hem, met lijdzaamheid lopen de loopbaan, die ons voorgesteld is: „Ziende op de overste Leidsman en Voleinder

des geloofs, Jezus, Dewelke, voor de vreugde die Hem voorgesteld was, het kruis heeft verdragen, en schande veracht, en is gezeten aan de rechterhand des troons van God.”

En in deze afhankelijkheid van de dierbare werkingen van de Heilige Geest, komt het hart meer in de oefening van het aanklevend geloof, om met steeds meer klaarheid te zien op Hem, Die vanaf de aarde, en dat is voor het hart des mensen, de weg gebaad heeft naar het hart des Vaders.

Het gemis van dat geestelijk, gelovig en kinderlijk zien, kan nooit genoeg beleden en beweend worden. Want in dat zien is de zin van Christus en is Christus de zin van ons leven. Laten we de moed hebben, het elkander ernstig af te vragen of dat geestelijk en gelovig zien op de Heere, ons al dierbaar is geworden. Want de Schrift zegt: „En de ogen dergenen, die zien, zullen niet terugzien, en de oren dergenen die horen, zullen opmerken.” Als een bewijs dat zij in dat zien de zin van Christus deelachtig zijn geworden. Wij hebben het gehoor der oren en het gezicht der ogen om te leven door het geloof in gemeenschap met de Heere verloren door de zonde. Want wij zijn van nature horende doof en ziende blind. Wij zijn door onze moedwillige afval van God, niet meer dan afval voor het eeuwig verderf. En het afval dat terecht komt op een vuilnisbelt, wil de Heere gebruiken door het wonder van Zijn voorzienigheid, tot bemesting van het veld en dat is tot wasdom van de edelste vruchten en schoonste bloemen. En zo wil de Heere van de grootste der zondaren, die niet meer zijn dan afval, voor het verderf, pronkjuwelen maken van Zijn genade in Christus. De mens die al zijn zinnen heeft gesteld in dienst van de zonde, zodat hij afkerig is van alles dat Goddelijk schoon is, wordt door het geloof in de zin van Christus, een hof vol edele vruchten, Dat deed de bruid uitroepen: „O, dat mijn Liefste tot Zijn hof kwame, en ate Zijn edele vruchten!” Zij zijn geheel van Hem, het zijn getuigen van de zin van Christus en dat door het wonder van Zijn genade.

Wij hebben dan ook in ons tekstwoord een samenbundeling van al het goede dat het hart door Christus mag bekomen. En daarom heeft dit woord: „Maar wij hebben de zin van Christus,” deze heerlijke en rijke inhoud.

En zo is in de zin van Christus niet alleen de zin van het geestelijk geloven, horen en zien, doch ook van de reuk. Het Evangelie van Gods genade is de één een reuk des levens ten leven en een ander een reuke des doods ten dode. En wat mag daarvan toch wel de oorzaak zijn? En inderdaad, het heeft een oorzaak, maar die is niet in het Evangelie en ook niet in de prediker van het Evangelie. Maar in de hoorder van het Evangelie, want hij mist de geestelijke reukzin van Christus. Hij is vanwege zijn ongeloof niet ontvankelijk voor de heerlijke reuk van het Evangelie. Want in het Evangelie is de heerlijke en liefelijke reuk van de offerande van Christus, die Gode welbehagelijk is. De heerlijke geur van gebraden vlees is elk gezond mens aangenaam, terwijl een zieke er afkerig van is, zijn reukzin walgt er van. Maar door de zin van Christus is de reuk van het Evangelie ons dierbaar. Daarin is een hemelse geur die heerlijk is. Christus heeft het hemels heiligdom vervuld met de reuk van Zijn Gode verheerlijkende offerande. In de

VAN DE ADMINISTRATIE

Mochten wij de vorige maal berichten hetgeen de Ontmoetingsdag, j.l. 23 augustus in Kampen gehouden, heeft betekend, thans mogen wij nog een bemoedigende nalezing vermelden. Vooreerst 15 abonnees konden wij weer noteren, waarvan het grootste gedeelte uit het noorden van ons land, waaruit de opmerking tot ons kwam, hadden wij maar meer zulke Ontmoetingsdagen in het noorden. Ook ontvingen wij nog enkele nagiften met bijvoeging, tot onze spijt konden wij de Ontmoetingsdag wegens ziekte niet bijwonen, n.l. 1 x f 50,- en 1 x f 25,-. Uit de kollekte te Alphen aan den Rijn f 25,- en via Ds. v. d. Ent 1 x f 25,-, 1 x f 10,-. Aan andere giften en overbetalingen f 62,- te samen f 197,-. Dankbaar mochten wij dit alles weer vermelden. We blijven al onze abonnees opwekken, om mede te werken dat „Bewaar het Pand” nog meer bekendheid krijgt onder ons. Met dank aan hen, die ons inlichtingen gaven over de gevraagde adressen in het vorige nummer, doen wij thans weer het verzoek, wie kan mij helpen aan het juiste adres van M. H. Greveling, Jac. v. Lenneplaan 2, Zeist en D. v. d. Groep, Gr. v. Prinsterersingel 42, Spakenburg? In afwachting.
Adm. „Bewaar het Pand”, Kwartelstraat 74, Alphen aan den Rijn. Giro 74.43.50. v. d. L.

mens daarentegen, die zichzelf ten offer brengt in een vormelijke godsdienst, wordt die geur van liefde tot God gemist. En daarin kan alleen door de zin van Christus in ons hart en leven verandering komen tot eer van de Heere en tot stichting van anderen.

(Wordt vervolgd)

R. Kok

60 JAAR DIENAAR DES WOORDS

Het komt niet veel voor, dat een predikant gedanken mag, dat hij 60 jaar lang het evangelie mocht verkondigen. En dan is zo'n predikant meestal al korter of langer tijd met emeritaat, uitgediend, niet meer in staat om nog enige arbeid van betekenis te verrichten.

Vrijdag 5 september j.l. had onze Ds. R. Kok het voorrecht te mogen gedenken, dat het 60 jaar geleden was, dat hij in het ambt van dienaar des Woords werd bevestigd. Al die jaren heeft hij zijn gaven en krachten in de dienst des Heeren besteed. En al is hij reeds bijna 85 jaar oud, hij mag nog steeds in actieve dienst werkzaam zijn. Hij werkt nog alsof hij in de kracht van zijn leven is. Dat weet zijn gemeente. Dat weten zijn vrienden. Dat kunnen onze lezers steeds weer merken, wanneer ze ons blad omlaan. Altijd weer treft men een artikel van de hand van de jubilaris aan en wanneer dat een enkele keer niet het geval is, komt dat wegens overvloed van kopij. Ook andere medewerkers aan ons blad moeten gelegenheid hebben om hun stem te laten horen. Ds. Kok laat nooit verstek gaan. Hij zorgt er voor, dat er steeds voldoende kopij van hem in voorraad is.

We zouden graag in het vorige nummer iets over dit jubileum hebben geschreven, maar we wisten, dat Ds. Kok dit in huiselijke kring wilde vieren. Daarom hebben we er niet eerder aandacht aan geschonken. Maar Ds. Kok zal ons niet kwalijk nemen, wanneer we hem nu, ook namens alle medewerkers en lezers van „Bewaar het Pand”, op deze wijze de hand komen drukken. We willen met hem de daden des Heeren gedenken. Er staat toch geschreven en we zingen er van: „Vergeet nooit een van Zijn weldadigheden, vergeet ze niet, 't is God, Die z'u bewees.

Indertijd kwam Prof. P. J. M. de Bruin nogal eens in Zaandam preken, waar we toen woon-

den. Deze dienaar leeft nog voort bij de ouderen, die hem gekend hebben. Op een zondagmorgen had hij als tekst, wat Paulus schrijft: **hoewel ik niets ben.** Daarmee zal Ds. Kok van harte instemmen. Het is alles genade, vrije gunst. Wij dragen deze schat in aarden vaten, opdat de uitnemendheid Godes zij en niet uit ons. En ik dank Hem, Die mij bekrachtigd heeft, namelijk Christus Jezus, onze Heere, dat Hij mij getrouw geacht heeft, mij in de bediening gesteld hebbende. Enkele jaren geleden kwamen een paar broeders bij mij op bezoek uit een gemeente, waar ik toen beroepen was. Daar was een oude broeder bij van 90 jaar. Hij was jarenlang onder Ds. Kok ouderling geweest. Enige tijd geleden is hij verlost en heeft bij zijn wens verkregen. Deze oude broeder vertelde, dat hij Ds. Kok al kende toen deze nog bakkersknecht was. Hij was toen zelf boerenarbeider ergens in Zuid-Holland. Hij kon zich nog herinneren, dat de jubilaris van nu achter een bakkerskar liep. Op een keer kwam de verteller van het land en toen zag hij de jonge Kok voorover geleund over zijn broodkar. Hij ging naar hem toe en vroeg: Kok, wat scheelt er aan? Toen was het antwoord: De Heere roept mij in Zijn dienst en ik ben er niet bekwaam toe. Tot zover deze oude broeder. Wie is tot deze dingen bekwaam? Maar onze bekwaamheid is uit God. De Heere heeft Ds. Kok rijk begiftigd met licht en gaven om uit het Woord des Heeren als een schat oude en nieuwe dingen naar voren te brengen.

Hij was nog jong toen de Heere hem te sterk werd. Hij had niet genoeg aan het genot van de zaak — om een uitdrukking van Ds. Kok te gebruiken — maar vond geen rust voor hij tot het bezit van de zaak gekomen was. Dat heeft zijn prediking een bepaalde inslag gegeven. Toen hij als bakkersknecht aan de deur kwam bij een dienaar des Woords, van wie een goede naam uitging, vroeg deze eens, waarom hij niet bij hem ter kerk ging. Het antwoord was, dat deze niet genoeg gaf. De predikant vroeg, of hij daar kennis aan had. Daarop moest hij ontkennend antwoorden, maar zei hij, ik heb het wel nodig.

Het is nu 60 jaar geleden, dat Ds. Kok bevestigd werd in het ambt. Hij had tevoren al een paar jaar geproponereerd. Zijn eerste gemeente was Aagtekerke. Aan deze gemeente is hij sterk verbonden geweest. Dat blijkt nog wanneer Ds. Kok het over deze Walcherense gemeente heeft. Daar gebeurde het eens, dat de predikant over wie we zo even spraken, onder het gehoor van de jeugdige dienaar zat. Het was voor deze een uur van spanning. Hij zag zijn oudere collega, een begaafde prediker, zitten. De Heere beschaamde hem niet. Na de dienst kwam de hoorder naar de consistorie. Hij gaf Ds. Kok de hand en zei: het is waar, je geeft meer dan ik. Dat was alleen door de genade Gods.

Het is niet mijn bedoeling om in deze geest verder te schrijven. We zouden het wel erg op prijs stellen, wanneer Ds. Kok zelf nog eens één en ander uit zijn herinneringen aan ons blad zou willen prijs geven.

Hij heeft een lang leven achter de rug. Hij heeft veel gearbeid. Al vele jaren geleden hebben we hem meermalen horen preken. Op zijn eigen wijze, zoals hij het alleen kan, heeft hij het Woord bediend, waaronder we dan alle ambtelijke arbeid samenvatten. Hij heeft gearbeid met beweging, in de gezindheid van Christus, om zondaren te behouden. En we weten, dat zijn arbeid niet ijdel geweest is in de Heere.

De Heere heeft zijn weg geleid door de diepte. Meermalen stond hij aan het graf van geliefden, maar in die omstandigheden heeft de Heere het telkens welgemaakt. In kerkelijk opzicht heeft hij ook zijn strijd gekend. En zo is hij dienaar in onze kerken geworden. De Gereformeerde Gemeenten hebben nog de liefde van zijn hart en we horen in die gemeenten nogal eens met grote waardering over hem spreken. Dat doet ons goed.

Ongemerkt is ons artikel nog lang geworden. Dat was niet de bedoeling. We eindigen. We hopen van harte, dat de Heere onze oude vriend en broeder ook in zijn ouderdom moge gedenken, samen met zijn echtgenote en de zijnen. En ook voor de gemeente, die hij nog mag dienen en voor de kerken in het algemeen. We hopen ook, dat de Heere nog kracht en lust moge geven om de arbeid voor ons blad voort te zetten.

Tenslotte. Die roemt roeme in de Heere. Wat hebt ge, dat ge niet ontvangen hebt? Het is alles genade, voorvloeiend uit Hem, Die Zichzelf

gegeven heeft voor al de Zijnen. We eindigen met Psalm 71 : 12 en 13:

Gij hebt mij van mijn kindse dagen
Geleid en onderricht;
Nog blijf ik naar mijn plicht
Van Uw wond'ren blij gewagen.
O God, wil mij bewaren,
Bij 't klimmen mijner jaren.

Blijf mij in mijne grijsheid sterken;
Verkwik mijn ouderdom;
Bewaak mij van rondom;
Zo meld' ik dit geslacht Uw werken;
Zo zal 'k Uw grootheid zingen
Voor hun nakomelingen.

B.

DE ONTMOETINGS-DAG TE KAMPEN

Tot mijn spijt moest, wegens plaatsgebrek, mijn tweede artikel over de ontmoetingsdag te Kampen overstaan. Wij hopen dit in het volgend nummer te laten plaatsen.

B.

DE ZOON DES MENSEN TE MIDDEN VAN DE KANDELAREN of: DE KONING TE MIDDEN VAN ZIJN KERK!

Zie Openb. 1 : 12, 13a (Vervolg)

Toen Johannes zich omkeerde zag hij zeven gouden kandelaren, en in het midden van de zeven kandelaren, één, de Zoon des mensen gelijk zijnde.

Degene die Johannes in het midden van de zeven gouden kandelaren zag, was Hij, waar eigenlijk alles om draaide. Als Hij, de Zoon des mensen, er niet geweest was, de kandelaren waren al lang verdwenen, de kerk zou er lang niet meer zijn geweest. De kerk heeft haar ontstaan aan Hem te danken, zij heeft ook haar voortbestaan aan Hem te danken en dat tot op de dag van heden toe. Want Jezus Christus is gisteren en heden Dezelfde, tot in der eeuwigheid.

Daarom moet het oog op Hem geslagen zijn. Hij alleen is alle aandacht waard. Dat zijn zaken, die in onze tijd wel eens onderstreept mogen worden. Want, wij mensen van dit benedenrond leven vaak zo laag bij de grond. Wij kijken dan rondom ons en niet Boven ons. Hebben wij dit verloor, of hebben wij het mogelijk nog nooit geleerd.

Wanneer wij rondom ons zien, dan komt de Theologische Hoge School in het gezicht. Dan treden alle professoren voor onze aandacht. Dan komen de studenten in het vizier. Dan kunnen we ach en wee roepen. De klachten zijn dan niet van de lucht, doch we komen er geen stap verder mee. Is er dan geen kritiek te leveren? Zeer zeker, meer dan ons lief is. Doch als dit harteloos en liefdeloos geschiedt, dan is de kerk er niet mee gediend. Dan verdagen we alleen maar in een uitzichtloos slop, waar we uiteindelijk vastlopen.

Zo is het niet alleen met de kerk van het jaar 1975, wanneer onze blik horizontaal gericht is, maar zo is het ook met elk kind des Heeren, wat naar waarheid deze naam dragen mag. Dat is een zaak, waaromtrent een ieder zichzelf moet onderzoeken. Want in de zeven gemeenten van Klein-Azië waren er ook die Joden genaamd werden zonder het te zijn. En zo is het ook nu nog. Alle eeuwen door zijn er in de kerk mensen geweest, die de naam van Christus hebben gedragen, die zich christen lieten noemen, terwijl zij het in der waarheid toch niet waren. Daarom onderzoekt uzelf of gij in het geloof zijt, beproeft uzelf, want het gaat op een eeuwigheid aan.

Wanneer dan een kind van God de blik horizontaal gericht heeft, wat kan het dan alles somber en uitzichtloos zijn. Dan ziet men op de vijanden, op de duivel, de wereld en het verdorven eigen bestaan, dat nooit bekeerd wordt, dat nooit wil wat God wil, dat is het boze vlees, waarvan het bedenken vijandschap is tegen God. Men kan dan over dat alles gaan klagen, ook ten opzichte van zichzelf. En wie zou durven beweren, dat er niets te klagen is? Ook hier zijn er redenen te over om te klagen dat het helemaal fout gaat, dat alles nog eens in de dood zal eindigen.

Helaas zijn er ook ten deze vele klachten. Men klaagt dan om te klagen, omdat iedereen klaagt.

Het komt dan in de mode om te klagen. Maar als het hart er niet in is, zou de Heere het dan niet zien? Want Hij toch doorgrondt het hart en Hij proeft de nieren.

Alleen een levende klacht, daar geeft de Heere aandacht aan. Zulk een klacht leefde er in het hart van Johannes op dat rotsachtige eiland. Zijn klacht was verticaal gericht. Zijn klaagstem drong daarom tot in Gods troonzaal door. En vandaar verleende de Heere hem in gunst gehoor.

Zijn geloofsoog wordt daarom gericht op Hem, uit Wie, door Wie en tot Wie alle dingen zijn. Dat is de Heere Jezus Christus, die daar tussen de gouden kandelaren wandelt, zoals ons dat in Openb. 2 : 1 nader wordt meegedeeld. Hoe betekenisvol is dit alles.

Want Hij staat niet aan de kant, Hij is geen Toeschouwer, zoals men een toeschouwer zijn kan van een zaak, die ons niet aangaat. We kijken er naar en laten uiteindelijk alles op z'n beloop, we zijn slechts toeschouwer, meer niet.

Doch hij ziet Jezus „wandelen in het midden van de zeven gouden kandelaren.” Als Hij gezegd wordt in het midden te wandelen, dan wil dit ook zeggen, dat Hij bij de ene gemeente niet verder vandaan verwijderd is, dan bij de andere. Hij is bij al de gemeenten even dicht. Ze liggen Hem allemaal even na aan het hart. Hij kan ze allemaal tegelijk bedienen. Hij is de grote Alverzorger van Zijn ganse kerk.

Hij wordt door Johannes gezien „als één de Zoon des mensen gelijk zijnde”. De benaming: Zoon des mensen wijst op Zijn menselijke natuur. Hij, Die het geen roef behoefde te achten, Gode evengelijk te zijn, Die heeft zichzelf vernietigd, en de gestalte van een dienstknecht aangenomen en is de mensen in alles gelijk geworden, uitgenomen de zonde.

Nu wordt Hij gezien in Zijn verheerlijkte menselijke natuur. Dat wijst op Zijn volbracht Middelaarswerk. Hij wordt ten volle gezien als de verheerlijkte Christus. Die eerst nedergedaald is, Die is ook opgevaren, ja opgenomen in heerlijkheid. Hij is nu eeuwig gezeten aan de rechterhand des Vaders. Hij heeft Zijn werk volbracht en dan wel op een volmaakte, dat is Gode welbehagelijke wijze. Doch Hij verkeert niet in de hemel als een ambtenaar, die met pensioen is gegaan, om even deze vergelijking te gebruiken. Want een ambtsdrager kan op aarde veel gedaan hebben, doch als hij zijn taak heeft volbracht, dan is zijn werk af-gedaan. Hij bemoeit er zich niet meer mee. Hij laat het in 't vervolg aan anderen over.

Doch niet alzo de grote Ambtsdrager van de kerk. Want dat is en blijft Zijn lichaam. Daar heeft Hij op aarde zorg voor gedragen en daar blijft Hij in de hemel ook zorg voor dragen. Hij is temidden van Zijn Kerk heilig actief. Er mag allerhande wind van leer waaien en de vlammen van de kandelaren doen flakkeren, doch uit gaan ze nimmer, omdat Hij als die Allerhoogste Profeet er Zelf voor instaat, dat de zuivere leer die naar de Godzaligheid is altijd zal blijven bestaan. Hij doet dit door met Zijn Heilige Geest altijd mannen te bewerken, die het Pand dat hen toebetrouwd is bewaren. Mochten wij daar, uit genade, ook toe verwaardigd worden.

De kerk mag steeds weer schulden maken, door haar dagelijkse zonden en gebreken, die nog tegen hun wil in hen zijn overgebleven, als die enige Hogepriester heeft Hij met ene offerande een volkomen genoegdoening teweeggebracht en blijft Hij voor Zijn schuldig volk bidden, ook als dat volk niet meer bidden kan, ja al zouden er bij het volk zelfs vloeken in het hart oprijzen, dan nog gaat Zijn bede door: Vader, Ik wil niet, dat dezen in het verderf dalen, want Ik heb verzoening voor hen gevonden.

Als de vijanden van alle kanten de kerk bedreigen, de Heere is de eeuwige Koning, Die alle macht heeft in de hemel en op de aarde. En daarom kan de kerk nooit vergaan, maar zal zij eeuwig blijven bestaan. Dank zij die Ene, die de Zoon des mensen gelijk zijnde wandelde tussen de zeven gouden kandelaren.

Kennen wij, een ieder voor zich, daar nu ook de troost van, namelijk van die Profetische Priesterlijke en Koninklijke bediening van de Heere Jezus in het hart?

Daar hebben diegenen behoefte aan, die er achter gekomen zijn, dat zij een dwaalziek hart hebben en dat zij tot hinken en tot zinken ieder ogenblik gereed zijn. Daar hebben diegenen behoefte aan, die moeten inleven, dat zij het niet

verder brengen kunnen dan de schuld dagelijks meerder maken vanwege hun boze bestaan. Daar hebben diegenen behoefte aan, die gans machteloos en krachteloos in zichzelf zijn, die niet één vijand kunnen doden, ja, die zichzelf menigmaal als een prooi van de vijand moeten waarnemen. Die krijgen behoefte aan de ambtelijke bedieningen van de Heere Jezus Christus. Die ervaren ook, door het geloof, dat Hij niet laat varen de werken Zijner handen, maar dat Hij die zekerlijk voleinden zal.

Zalige beleving voor Johannes, zó de Heere Jezus, de Koning der kerk, te mogen zien. Want nu gaat des Heeren zaak toch door, ook al zit Johannes als een banneling op Patmos. Het is immers in goede handen.

Zalige beleving voor een ieder, die als het over de kerk gaat, een oog mag krijgen voor Hem, Die Zijn kerk in stand houdt, temidden van alle wederwaardigheden des levens.

Het is ook een zalige beleving, als men in zijn persoonlijke verhouding tegenover de Heere afgebracht mag worden van alles wat zien- en zinlijk is en niet het minst van alle eigen verwachtingen, om dan zijn hoop alleen op Hem te stellen, die nooit beschamen zal diegenen, die het alleen van Hem verwachten. Men wordt dan ook door het geloof verzekerd van Zijn onvergankelijke trouw ten opzichte van Zijn lieve Bruid, al moet die Bruid haar eigen ontrouw nog zo bewenen.

Wie door het geloof van de liefde des Heeren verzekerd mag zijn, die is tegen alle schaden gedeckt.

Het woord „verzekering” is „in” in deze tijd, waarin een ieder voor de tijd staat naar zekerheid. Doch het is een verzekering die niet alle „schaden” dekt. Als men alleen daarop vertrouwt, dan moge men weten, dat de zodanigen aan het einde van hun leven toch een rekening zal worden gepresenteerd, die men in der eeuwigheid niet zal kunnen voldoen.

Gelukkig degenen, die door het geloof met Johannes op Patmos verzekerd mogen worden van des Heeren onvergankelijke trouw. Door dat geloof is de wereld overwonnen en dat geloof zal de wereld blijven overwinnen. Niet omdat het geloof daartoe in zichzelf zo krachtig zou zijn, maar om dat het verbindt aan de Onoverwinnelijke Koning van Zijn duurgekochte Kerk. Door dat geloof mocht Paulus getuigen, die met Johannes een dienstknecht was van de Heere Jezus Christus: Want ik ben verzekerd, dat noch dood noch leven, noch engelen noch overheden, noch tegenwoordige noch toekomstige dingen, noch hoogte noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke in Christus Jezus is, onzen Heere. Wie in dat geloof mag staan, die kan na deze ontmoetingsdag rustig huiswaarts gaan. Want Hij is „All risk” verzekerd, hij is naar alle kanten gedeckt, met lichaam en ziel, voor tijd en eeuwigheid. Want:

**God is een Toevlucht voor de Zijnen.
Hun sterkt' als zij door droefheid kwijnen.
Zij werden steeds Zijn hulp gewaar,
In zielsbenauwdheid, in gevaar.
Dies zal geen vrees ons doen bezwijken,
Schoon d'aard uit hare plaats mocht wijken.
Schoon 't hoogst gebergt' uit zijne stee,
Verzet wierd in het hart der zee.**

Psalm 46 : 1, 2, 3.

Ds. H. C. v. d. Ent.

ALPHEN AAN DEN RIJN

1900 29 AUGUSTUS 1975

Van verschillende zijden werd mij gevraagd iets uitvoeriger mede te delen over het kerkelijk leven van de gemeente *Alphen aan den Rijn* bij de herdenking van haar 75-jarig bestaan, dan hetgeen ik in het *Haags Kerkblad* heb gedaan.

Het ligt niet in mijn bedoeling om een volledig historisch overzicht te geven, maar verschillende persoonlijke herinneringen te vermelden, waarbij ik nog opmerk dat ik hetgeen wat van de eerste jaren na 1900 verteld wordt van ouderen heb vernomen.

Te Aarlanderveen bestond sinds 13 december 1893 een zelfstandige Chr. Geref. Kerk. In de laatste jaren van de 19e eeuw gingen enkele leden van deze gemeente, die in Alphen woonachtig waren, 's-zondags te voet — circa 6 km — naar deze kerk.

De gemeente van Alphen aan den Rijn, die 29 augustus 1900 geïnstitueerd werd, is dus uit Aar-

landerveen voortgekomen. De dienst waar de ambten werden ingesteld vond plaats in het voormalige hotel „De Vergulde Wagen”, op welke plaats thans V en D gevestigd is. Wijlen prof. P. J. M. de Bruin bediende toen het woord uit Deut. 11, 11 - „Maar het land waarheen gij overtrekt om dat te erven is een land van bergen en van dalen, het drinkt water bij de regen des hemels. In de loop der jaren, tijdens het voortbestaan van onze gemeente, heb ik vaak aan dit woord gedacht. Zeer veel heeft prof. de Bruin toen voor de gemeente gedaan. Ook het eerste beroep om tot een eigen herder en leraar te komen — op 18 juni 1902 — werd op hem uitgebracht. Spoedig na de instituering werd besloten tot de bouw van een klein, houten kerkgebouw, dat reeds in 1901 tot stand kwam. Dit gebouwtje, waar ik vele herinneringen aan heb, verrees aan de toenmalige Bloemweg. De godsdienstoefeningen werden vaak verstoord en wij werden op straat nageroepen voor „Appeltern”. In dat Gelderse dorpje was iets bizonders gebeurd, wat men in verband bracht met de Chr. Geref. Kerk te Alphen aan den Rijn. Ik zou hier vele bijzonderheden aan toe kunnen voegen, maar het is een feit dat de gemeente zich, ondanks alle druk en tegenstand, uitbreidde. Dit houten kerkje werd in 1915 verlaten omdat in de Van Reestraat het gebouw „Unitas” was aangekocht. Bij de ingebruikname van dit gebouw sprak de Eerwaarde Heer D. J. van Brummen over het middelste gedeelte van Jesaja 56, 7. En Ik zal ze verheugen in mijn bedehuis, dit woord heeft de Heere daar menigmaal bevestigd. Driemaal is het gebouw vergroot tot in 1959 het huidige bedehuis — de Jeruzalemkerk — aangekocht werd van de Gereformeerde Kerk. Dit kerkgebouw droeg destijds de naam van „Noorderkerk”.

Groot was onze blijdschap toen in 1916 de Eerw. Heer D. J. van Brummen de 2e benoeming die naar art. 3 K.O. op hem werd uitgebracht, aannam. Hij werd door wijlen prof. A. van der Heijden tot zijn dienstwerk ingeleid. Spoedig moest het kerkgebouw worden uitgebreid omdat het ledental van de gemeente snel toenam. De prediking mocht rijke vruchten dragen. Verscheiden van de jeugd mochten, door Gods Geest gewerkt, de droefheid naar God leren kennen die een onbèrouwelijke bekering tot zaligheid werkt. In 1919 werd de Eerw. Heer Van Brummen naar art. 8 K.O. door wijlen prof. Lengkeek als predikant bevestigd, wat een onvergetelijke dag was voor de gemeente. In 1922 vertrok Ds. van Brummen naar Boskoop. Hij werd in 1924 opgevolgd door Ds. J. D. Barth. Ik herinner mij nog de avond toen de kerkeraad niet tot stellen van een tweetal kon komen en de scriba geheel onverwachts de voorzitter van de kerkeraad een brief van Ds. Barth kon overhandigen, waarin hij meedeelde dat hij bereid was een 3e beroep van onze gemeente te ontvangen. Groot was ons aller verwondering over de weg des Heeren. De classis gaf hiervoor haar toestemming en Ds. Barth heeft tot 1928, toen hij overging naar de Geref. Gem., de gemeente gediend. In 1925 werd het 25-jarig bestaan van onze gemeente herdacht. Prof. de Bruin bediende het woord uit Psalm 48, 10. In 1929 nam Ds. P. Zwier het 2e op hem uitgebrachte beroep aan. Hij werd bevestigd door prof. de Bruin met het woord: „Ga heen in deze uw kracht”. Tijdens het verblijf van Ds. Zwier is ondervonden dat Gods kerk een strijdende kerk is. Namen noemen doe ik niet, maar uit ervaring mag ik weten dat de Heere Ds. Zwier in Alphen heeft gebruikt tot geestelijke uitbreiding van zijn koninkrijk. Na 5 jaar arbeid vertrok Ds. Zwier naar Schiedam. Zeer moeilijke jaren zijn toen gevolgd. De ouderen onder ons herinneren zich dat nog wel. Eerst de zg. crisis-jaren, gevolgd door de 2e wereldoorlog.

Slechts enkele beroepen, die tevergeefs waren, werden in dit tijd uitgebracht. Vaak hebben wij toen gedacht aan het woord uit Deut. 11, 11 dat 29 augustus 1900 bediend werd. De Heere als Koning der kerk is het, die zijn werk in stand houdt.

Groot was dan de blijdschap toen Ds. W. Baaij (overgekomen uit de Vrije Geref. Gem. te Tholen) in 1946 de roeping onzer gemeente aannam. In de Javastraat kon op een bijzondere wijze voor huisvesting van Ds. Baaij worden voorzien, hoewel er in die tijd geen uitzicht scheen te zijn op een pastorie. Met veel zegen heeft Ds. Baaij tot 1956 de gemeente gediend, de Heere heeft de prediking rijkelijk gezegend, zowel in de breedte als in de diepte. Tien jaar heeft Ds. Baaij de ge-

meente mogen dienen, Ds. M. S. Roos nam nog in hetzelfde jaar zijn plaats in. In zijn tijd is het kerkgebouw aan de v. Reedestraat verlaten, de laatste woordbediening was daar uit Openbaring 21, 6 — En Hij sprak tot mij, het is geschied, Ik ben de Alfa en de Omega, het begin en het einde, Ik zal de dorstige geven uit de fontein van het water des levens om niet. Tijdens de ambtsperiodes van Ds. Roos is veel tot stand gekomen. Naast de aankoop van de Geref. Kerk met kosterswoning was er de aankoop van een pastorie aan de Vijverstraat. Door een groot aantal vrijwilligers, die in hun vrije tijd hun krachten daarvoor gaven, kwam een jeugdgebouw tot stand. Een herinnering daaraan kunt u vinden in een opschrift bij de ingang: „Wat liefde vermag”.

Verder werd er ook nog een gerestaureerd orgel, afkomstig uit de Ned. Herv. Kerk van Zwijndrecht, wat op een zaterdagavond voor Pinksteren in gebruik werd genomen, aangeschaft.

In 1961 vertrok Ds. Roos naar 's-Gravenzande. In 1962 ontvingen wij voor de 6e maal een eigen herder en leraar in Ds. R. Kok sr., die toen 71 jaar oud was.

Met jeugdig vuur mocht hij zich aan de gemeente verbinden en na 4 jaar de gemeente te hebben gediend, met dezelfde ijver afscheid nemen. Tijdens zijn verblijf heeft het kerkgebouw een grote opknappbeurt gehad en werden de diensten in de Gereformeerde Salvatorikerkerk gehouden.

Vier jaar zijn wij toen vakant geweest. In 1970, nadat Ds. Sneep in 1968 ook al het beroep had ontvangen maar toen meende dat het de tijd nog niet was, werd het beroep naar onze gemeente aangenomen. Zijn schriftuurlijk bevindelijke prediking had ingang onder ons, waarvan wij bij de bezoeken die in de gemeente plaats hadden, vaak mochten vernemen. Is het wonder dat wij Ds. Sneep vorig jaar node zagen vertrekken naar Driebergen. Zeven leraren hebben onze gemeente gediend en alle op onderscheidene wijze gepredikt de noodzakelijkheid der wedergeboorte en bekering waardoor er in het hart plaats komt voor de enige weg der zaligheid, geopenbaard in de Heere Jezus Christus. Wat hebben er in die tijd een veranderingen plaatsgevonden op het kerkelijk erf. Daarop ziende is er geen reden tot juichen, maar tot ootmoedige belijdenis met de dichter van Psalm 79, 4 (berijmd).

De kerkeraad meende de datum niet geheel ongemerkt te laten voorbijgaan door in alle gezinnen der gemeente (ook de meelevende) een boekwerk ter herinnering aan te bieden, hetwelk tot titel heeft: „De Schotse Geloofshelden”.

Bij deze heb ik getracht aan het verzoek om bij het 75-jarig bestaan van de kerk te Alphen aan den Rijn enige herinneringen neer te schrijven, te voldoen. Dit wil ik besluiten met het woord van de H. Schrift uit Hebr. 13, 7.

Gedenk uw voorgangers, die u het woord Gods gesproken hebben, en volgt hun geloof na, aanschouwende de uitkomst hunner wandeling.

Alphen aan den Rijn.

v. d. L.

ZENDINGSDAG TE ELBURG

Indertijd schreef ik over deze zendingsdag op woensdag 23 juli j.l. Ik wilde de opbrengst van collecten en giften vermelden. Dat is mij thans mogelijk. Het totaal bedrag is f 4.742,97. B.

DORDRECHT - CENTRUM

De kerkeraad van Dordrecht-centrum nodigde het bestuur van „Bewaar het Pand” uit om de bevestiging van kandidaat M. Pronk op 8 september en de intrede van Ds. Pronk op 9 september bij te wonen. Vandaar dat we een kort verslag van een en ander in ons blad opnemen.

Het ruime kerkgebouw was maandagavond geheel gevuld. Er was heel veel belangstelling. De bevestiging had plaats door Ds. H. van Leeuwen van Elburg, een oom van de jeugdige predikant. Hij sprak over Richteren 6:14: Toen keerde zich de HEERE tot hem en zeide: ga heen in deze uwe kracht en gij zult Israël uit der Midianieten hand verlossen; heb Ik u niet gezonden? Hij had als thema: Geroepen en uitgezonden tot des Heeren dienst. Hij sprak eerst over een machteloze dienstknecht, daarna over een alvermogene Zender en tenslotte over een rijk beloofde zegen. Met aandacht en instemming werd de prediking beluisterd. Na de preek zongen we Ps. 89:8 en vond de bevestiging plaats. Het formulier werd gelezen, de vragen werden gesteld, die de kandidaat duidelijk beantwoordde met: ja ik, van ganser harte. Het was een plechtig ogenblik, toen kandidaat Pronk knielde en Ds. van Leeuwen hem in zijn dienstwerk stelde. Vier ouderlingen hielden daarbij de opengeslagen bijbel boven zijn hoofd. Verschillende predikanten spraken een kort

Schriftwoord uit, dat aansloot bij deze plechtigheid en de gemeente zong haar nieuwe leraar staande Ps. 134:3 toe. Ds. Van Leeuwen las het verdere gedeelte van het formulier, hield nog een toespraak tot de jeugdige dienaar en tot de gemeente en liet staande zingen Ps. 20:1. Daarop volgde het dankgebed, het zingen van Ps. 68:14 en 17 en het uitspreken van de zegen.

Het was een goede avond. De Heere had alles welgemaakt.

Het was wel af te keuren, dat niet alle predikanten, die aan de plechtigheid deelnamen, in overeenstemming daarmee gekleed waren.

Dinsdagavond was er nog meer belangstelling. De kerk was overvol. Ds. Pronk sprak over Psalm 119:130: „De opening Uwer woorden geeft licht, de slechten verstandig makende”. Het thema was: Het goddelijke Woord. De prediker vroeg aandacht voor zijn verkondiging, zijn werkingen en zijn leerlingen. Na de preek zongen we Ps. 119:65 en 67. Hierop hield de jonge predikant een toespraak, waarbij hij zich richtte tot de gemeente en anderen. Vervolgens zongen we Ps. 123:1. Ds. Van Leeuwen sprak hierna als bevestiger, Ds. M. C. Tanis van Sliedrecht-centrum als consultant en vertegenwoordiger van de classis. Hij wees er op, dat het ambt van dienaar des Woords het hoogste, het verantwoordelijkste, het gevaarlijkste en het rijkst gezegende ambt is. Ds. D. Slagboom van Barendrecht sprak als oud-predikant van Dordt. Daarop volgde nog toespraken van cand. Van der Meij namens de studentenkring Calvijn, van Ds. Schipper namens de andere kerken in Dordt en van de voorzitter van de kerkeraad. Deze liet Ds. Pronk staande toezingen Ps. 119:9, enigszins gewijzigd. Ds. Pronk bedankte in het kort en ging voor in dankgebed. We zongen en de jonge predikant sprak voor het eerst de zegen uit: de HEERE zegene u....

Evenals de vorige avond was er gelegenheid voor genodigden en voor bezoekers van elders om koffie te gebruiken en Ds. Pronk en de zijnen de hand te drukken.

Het was al laat toen we naar huis terugkeerden.

B.

Landelijke Appèldag voor de jeugd

De Christelijk Gereformeerde Jeugdvereniging van Sliedrecht - Centrum en Driebergen hebben gezamenlijk een landelijke appèldag voor de jeugd georganiseerd.

De bedoeling is zich gezamenlijk te bezinnen op de betekenis, die het Woord van God heeft voor „De jeugd in de eindtijd”.

De opening van deze dag zal worden verzorgd door Ds. P. Sneep uit Driebergen. Verder hopen in de morgenbijeenkomst te spreken: Ds. A. Baars uit Urk over: „De boodschap van God aan de jeugd in de eindtijd”, en Ds. A. van de Weerd uit Damwoude over: „De opdracht van God aan de jeugd in de eindtijd”.

Na een pauze van 12.00 uur tot 14.00 uur volgen een forumdiscussie, waaraan door de beide sprekers en de heer J. Slagboom wordt deelgenomen, en een declamatorium, dat verzorgd wordt door de vereniging van Sliedrecht - Centrum.

De sluiting zal worden verzorgd door Ds. M. C. Tanis van Sliedrecht.

Deze dag wordt gehouden op D.V. zaterdag 27 september in de recreatiezaal van „Het Grote Bos” aan de Arnhemsebovenweg tussen Driebergen en Doorn. Aanvang 10.30 uur. Sluiting: ± 15.30 uur. Alle belangstellenden zijn hartelijk welkom!

BOEKBESPREKING

HOE TIROCCIO DOOR SLAVERIJ TOT WARE VRIJHEID KWAM - door J. Valk
Uitgave van boekhandel G. J. Horssen, Barneveld.

De titel zegt al, dat het gaat om een zendingsverhaal. Het is leesbaar geschreven. Een jonge neger wordt uit huis gelokt en komt als slaaf aan de overkant van de grote zee. De Heere wilde deze weg gebruiken om hem in aanraking te brengen met het evangelie en dat ten zegen te stellen. De bekering is vrij oppervlakkig. Dat betreuren we. Ook in zendingsverhalen moet naar voren komen wat de waarachtige bekering is. Overigens kunnen we het boekje van harte aanbevelen. Het kost f 3,25.

Voor Bijbel, Boeken en Muziek is **LINDENBERG** uniek!

Grote voorraad - Snelle levering, ook van de allernieuwste uitgaven.

LINDENBERG'S BOEKHANDEL

Slaak 4-8 (postb. 4209) Rotterdam-16
Telefoon 010 - 11 16 07

Het adres voor al Uw

GOEDE BOEKEN

lees- en prentenboeken, bijbels (uitsluitend Statenvertaling) en psalm boekjes is

G. KOOL

Stationssingel 50 - Veenendaal
Telefoon 08385 - 13978 - Postbus 177

(Uw bestelling ongefrankeerd: antwoordnummer 77)

Voor al Uw boeken, bijbels en psalmboeken

BELEEFD AANBEVELEND

Boekhandel van Leeuwen

POSTBUS 39, URK

TELEFOON 05277 - 1783

B.G.G. 05250 - 1531

Reeds talloze ziekten en kwalen werden bestreden en genezen met behulp van onze meer dan twee eeuwen oude kruidenrecepten. Waar voorgescreven medicijnen faalden, deed de geneeskracht van onze kruiden zowel de arts als patiënt versteld staan; o.a. aambeien, bronchitis, bedwateren, blaas- en urine, eczeem, gal, hograine, maag, niersteen, reumatiek, slapeloosheid, spataderen, zenuwen, vernauwde bloedvaten, vermagering, waterzucht, overgang enz. enz.

Kuur voor een maand f 9,50

Drogisterij (verzendkosten inbegrepen)

SIKKING

Barrevoetstr. 5 - Haarlem - Tel. 023-312882 - Giro 190609

REFORMATORISCH WEEKBLAD

de Schakel

Het enige geïllustreerde christelijke weekblad. Verantwoorde lektuur voor het hele gezin.

OOK VOOR UW GEZIN!

Interviews, fotonieuws, reisverslagen sociale- en politieke beschouwingen, de dokter, autonieuws, recepten, feuilleton, kinderrubriek, puzzles en nog veel meer.

WORDT OOK ABONNEE OF VRAAG EERST EEN PROEFNUMMER

Elke nieuwe abonnee ontvangt een prachtige surprise!

Stuur onderstaande bon in een open envelop zonder postzegel naar

„DE SCHAKEL”, ANTWOORDNUMMER 69 GOES

Naam

Adres

Woonplaats

☐ Ik word meteen abonnee en betaal per

☐ kwartaal f 19,—

☐ halfjaar f 36,50

☐ jaar f 71,50

☐ Ik wil graag een proefnummer.

BhP

HOTEL DREYEROORD - OOSTERBEEK

Telefoon 085 - 333169

Het hotel waar mevrouw zich „ult” - en mijnheer zich „thuisvoelt”.

Tevens Hotel-pensioen de „DREYERHOEVE”

Telefoon 085 - 332904 met dezelfde sfeer en verzorging

BARENDRECHT

Het bestuur van de Vereniging voor Christelijk Onderwijs of Reformatorische Grondslag vraagt

voor haar tweeklassige kleuterschool wegens gezinsomstandigheden van één der leidsters een

BEVOEGD LEIDSTER

per 1 januari 1976

en voor haar basisschool zo spoedig mogelijk een

ONDERWIJZER(ES)

In tijdelijke dienst

wegens ziekte van de huidige onderwijzeres van klas 2 (24 leerlingen) alsmede een

PART TIME LEERKRACHT

voor 1 schoolmorgen per week.

Gegadigden dienen van pos. reformatische beginselen te zijn.

Inlichtingen worden U graag verstrekt door de hoofdleidster Mw. Maas en het hoofd der basisschool de heer Kik, tel. 01806—5413.

Sollicitaties worden ingewacht bij de sekretaris van de Vereniging, Kruizemunthof 18.

Jeugdappèl

georganiseerd door de Chr. Ger. Jeugdvereniging van Sliedrecht-Centrum en Driebergen.

Thema: „De jeugd in de eindtijd”.

Datum: D.V. zaterdag 27 september.

Plaats: Recreatiezaal van „Het Grote Bos” te Driebergen.

Opening: 10.30 uur precies.

SPREKERS:

Ds. P. Sneep uit Driebergen.

Ds. A. Baars uit Urk.

Ds. A. van de Weerd uit Damwoude.

Ds. M. C. Tanis uit Sliedrecht-C.

Sluiting: ± 15.30 uur.

Forumdiscussie.

Forumleden: Ds. A. Baars, Ds. A. van de Weerd en de Heer J. Slagboom.

Declamatorium.

Vanaf de rijksweg Utrecht - Arnhem staat richting richting Driebergen een route aangegeven.

Voor vervoer vanaf het N.S.-station kan gezorgd worden, indien U dit laat weten bij ons contactadres: B. J. van de Kamp, tel. 03438 - 3565.

Graag opgeven tot en met 20 september.